

Inštitút pre výskum
práce a rodiny

BULLETIN

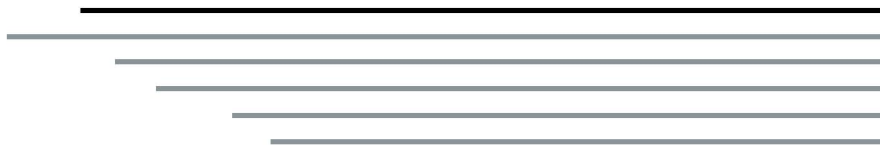
AUGUST 2020

VOL. 1 ISSUE 1

RASTISLAV BEDNÁRIK

PODPORA DEŤÍ A RODINY NA SLOVENSKU A V EURÓPSKEJ ÚNII

Podpora rodiny a detí na Slovensku a v Európskej únii

Doc. PhDr. Rastislav Bednárík, CSc.

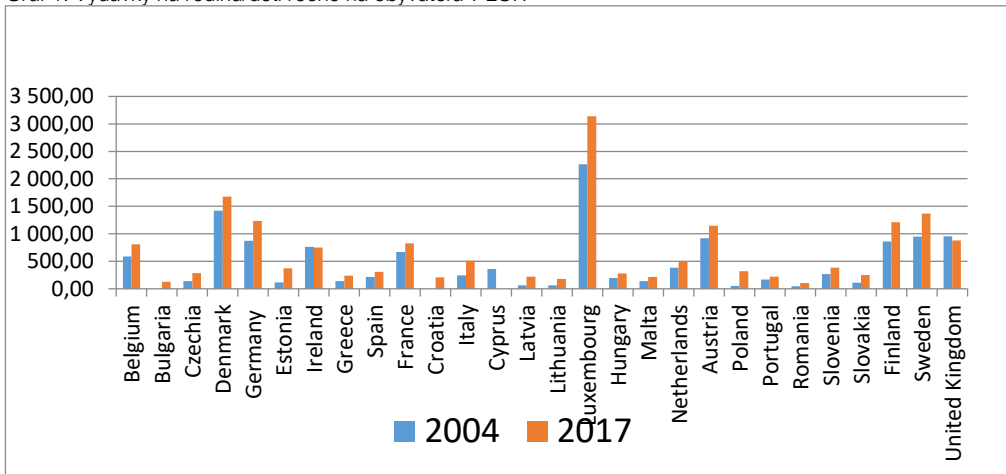
Inštitút pre výskum práce a rodiny, Bratislava

Úvod

Podpora rodiny je na Slovensku závažnou témou, a preto je dôležité presvedčiť sa o zameraní a rozsahu takejto podpory v kontexte jednak možností štátu a ekonomiky a jednak v porovnaní s ďalšími krajinami, s ktorými fungujeme v jednej Európskej únii. Príspevok preto poskytuje fakty o podpore rodiny a detí z relevantných údajov Európskej komisie – jednak z databázy štatistických údajov Eurostatu a jednak z databázy právnych údajov MISSOC (informačný systém monitorujúci vývoj legislatívy krajín EÚ v oblasti sociálnej ochrany). Osobitne je venovaná pozornosť aj vývoju legislatívy v tejto oblasti na Slovensku.

Čo sa týka ekonomickej stránky, stále patríme k tým krajinám, ktoré vydávajú na podporu rodiny a detí málo peňazí – napríklad v roku 2017 to bolo 250 EUR v priemere na jedného obyvateľa. Ekonomika viac nedovolila. Bohatšie štáty Európskej únie si môžu dovoliť viac prispievať na rodinu a deti – napríklad v Nemecku v roku 2017 to bolo 1234 EUR na obyvateľa, prípadne vo Fínsku 1208 EUR v priemere na obyvateľa. Podrobnejšie pozri nižšie na Graf 1. Takýto priepastný rozdiel sa potom odráža aj v celkovom ekonomickom zabezpečení občanov. Jeden trend je však pozorovateľný – a to je rast tejto podpory (viditeľný u všetkých krajín EÚ za obdobie 2004 – 2017).

Graf 1: Výdavky na rodinu/deti ročne na obyvateľa v EUR

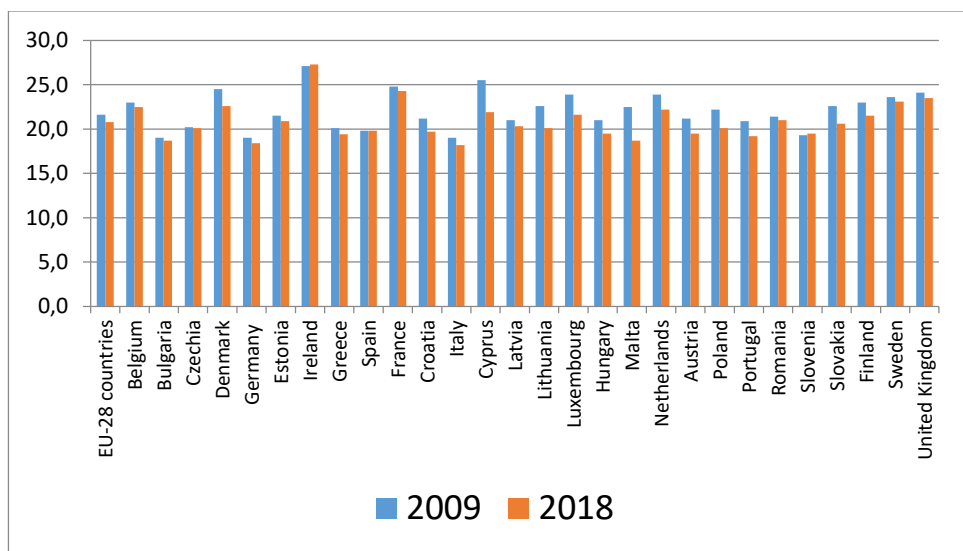

Zdroj: Eurostat database

Pozn.: V prípade Dánska, Nemecka a Cypru sú za rok 2017 použité údaje z roku 2016.

Podpora rodiny je v drvivej väčšine prípadov naviazaná na podporu detí v rodinách. Preto je tiež relevantné zaujímať sa o to, aký je podiel detskej zložky populácie (vo veku do 19 rokov). V rámci krajín EÚ sa tento podiel v roku 2018 pohyboval od 18,2 % v Taliansku a 18,4 v Nemecku až po 27,3 % v Írsku, 24,3 % vo Francúzsku a 23,5 % v Spojenom kráľovstve. Na Slovensku tento podiel činil 20,6 %, čím sme sa zaradili k priemeru EÚ. Porovnanie údajov z rokov 2009 a 2018 však hovorí, že v rámci Európskej únie podiel detskej zložky populácie klesá – najviac je to zrejmé v takých krajinách ako Dánsko (pokles o takmer 2 percentuálne body), Litva (o 2,5 p. b.), Poľsko (pokles o 2,1 p. b.), Slovensko (pokles o 2 p. b.), Fínsko (pokles o 1,5 p. b.). Len v málo krajinách EÚ za toto obdobie vzrástla detská populácia (Írsko – z 27,1 % na 27,3 %, Slovinsko – z 19,3 % na 19,5 %). Podrobnejšie pozri Graf 2.

Graf 2: Podiel detskej populácie (0 – 19 r.) v %

Zdroj: Eurostat database

Nárast ekonomických prostriedkov použiteľných na podporu rodiny na Slovensku dokladujú údaje o raste HDP v období posledných 20 rokov. Kým v roku 1999 bola hodnota HDP na úrovni 19,5 miliárd EUR, v roku 2009 to bolo 64,1 miliárd EUR, v roku 2019 to bolo 94,2 miliárd EUR. Pri takomto pozitívnom vývoja aj výdavky na podporu rodiny a detí rástli – v roku 1999 to bolo 0,366 miliárd EUR, v roku 2009 potom 1,078 miliárd EUR a v roku 2017 (aktuálny údaj na Eurostate) potom 1,362 miliárd EUR (viď údaje Eurostatu).

1. Legislatíva na podporu rodiny a detí na Slovensku

Je užitočné pripomenúť si históriu poskytovania dávok pre rodiny na našom území. Následne sa budeme venovať parametrom podpory rodiny zo strany štátu – ako sa to prejavuje na živote konkrétnych rodín. Tu je relevantné pozrieť sa na vývoj legislatívy.

Dávka v materstve

Na území Slovenska pred rokom 1989 v zákone č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov pôvodne bola doba poberania „Peňažnej pomoci v materstve“ stanovená na 18 týždňov (4 + 14) a bola poskytovaná žene poistenej aspoň 270 dní.

Od 1. 4. 1964 bola doba poberania dávky predĺžená na 22 týždňov. Suma sa pohybovala od 75 % do 90 % čistej dennej mzdy – podľa dĺžky zamestnania v tom istom podniku.

Tiež bola vyplácaná podpora pri narodení dieťaťa v sume 650 Kčs; túto dostala buď zamestnankyňa alebo manželka, či družka poisteného zamestnanca

Zákon 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia stanovil, že od 1. júla 1968 sa predlžuje poberanie peňažnej pomoci v materstve na 26 týždňov (max 8 týždňov pred stanoveným termínom pôrodu).

Od 1. júla 1987 bola táto doba zvýšená na 28 týždňov. Suma bola stanovená na 90 % z čistej dennej mzdy pracovníčky.

Neskôr zákon 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení s účinnosťou od 1. januára 2004 ponechal maximálnu dobu poberania dávky „Materské“ na 28 týždňov, a až od 1. januára 2011 bola predĺžená na 34 týždňov. Pôvodne bola suma dávky Materské stanovená na 55 % denného vymeriavacieho základu, t. č. je to 75 %.

Podpora pri narodení dieťaťa bola zákonom 88/1968 Zb. zvýšená na 1000 Kčs a od 1. mája 1991 bola zvýšená na 3000 Kčs.

Od 1. januára 1999 novým zákonom 235/1998 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa bol „Príspevok pri narodení dieťaťa“ stanovený na 2,3-násobok sumy na dieťa do 6 rokov veku (spolu $2,3 \times 1350 = 3105$ Sk).

Rodičovský príspevok

Rodičovský príspevok bol pôvodne stanovený ako „Materský príspevok“.

Zákon 154/1969 Zb. o materskom príspevku od 1. 7. 1970 zaviedol túto dávku (vlastne predchodkyňu rodičovského príspevku) ako náhradu príjmu pracovníckam pri starostlivosti o dieťa do 1 roku veku – vtedy má nárok na dávku v sume 500 Kčs mesačne (ak sa starala o dve či viac detí v tomto veku, potom bola suma vyššia). Neskôr sa dávka mierne zvýšila na 600 Kčs mesačne.

Zákon 107/1971 Zb. o materskom príspevku od 8. októbra 1971 predĺžil poberanie dávky na dva roky. Od 1. júla 1990 bolo predĺžené poberanie dávky do 3 rokov veku dieťaťa.

Od 1. júla 1985 bolo možné poskytovať túto dávku aj mužovi.

Termín „rodičovský príspevok“ bol použitý v Zákone 382/1990 Zb. o rodičovskom príspevku s platnosťou od 1. októbra 1990. Dávka bola vyplácaná do 3 rokov veku dieťaťa (max 7 rokov, ak išlo o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa) a bola stanovená suma dávky na 900 Kčs mesačne.

Podmienky a sumy dávky rodičovského príspevku sa menili: od 1. novembra 2002 do 31. decembra 2009 platil zákon 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku a od 1. januára 2010 doteraz platí zákon 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku. Stále však doba poberania rodičovského príspevku trvala 3 roky (alebo do 6 rokov veku dieťaťa, ktoré malo dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav).

Detské prídavky

Táto dávka má dlhoročnú tradíciu, keďže existuje už v zákone č. 54/1956 Zb. (s účinnosťou od 1. 1. 1957), kde sa zakotvuje nárok na peňažnú pomoc v materstve, podporu pri narodení dieťaťa a rodinné prídavky. Novšia úprava je v zákone č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti, keď v § 24 sú definované sumy: na 1 dieťa 90 Kčs, na 2 deti 430 Kčs, na 3 deti 880 Kčs, na 4 deti 1280 Kčs, na každé ďalšie dieťa + 240 Kčs. Na priblíženie výdatnosti tejto dávky môžeme uviesť, že v roku 1968 bola priemerná mesačná mzda 1733 Kčs (podľa prílohy zákona č. 461/2003 Z.Z.), čiže na 2 deti to bolo + 24 % navyše platu. Neskôr sa tieto

sumy zvyšovali, avšak v rokoch 1993 – 2003 bolo obmedzené vyplácania detských prídavkov u tých rodín, ktoré pri testovaní príjmov mali vyššie príjmy. Napríklad zákon 193/1994 Z. z. o prídavkoch na deti a o príplatkoch k prídavkom na deti v období 1. 9. 1994 – 1. 11. 1997 stanovil, že príjem do 1,5-násobku životného minima členov domácnosti oprávňuje na sumu detského prídavku na dieťa vo výške polovice životného minima dieťaťa, pri príjme 1,5 až 2-násobku životného minima členov domácnosti sa suma detského prídavku zníži na jednu tretinu životného minima dieťaťa a pri príjme nad 2-násobok životného minima členov domácnosti prídavok na dieťa sa už neposkytne. Postupne sa upravovali príjmové podmienky členov domácnosti – aj čo sa týka príjmových pásiem, aj súm detského prídavku, až v roku 2002 sa suma detského prídavku rozdelila na dve časti – jednak to bol prídavok v sume podľa veku dieťaťa a k tomuto sa priplácal príplatok – v rozdielnych sumách podľa výšky príjmu domácnosti a veku dieťaťa.

Od 1. 1. 2004 sa legislatíva vzdala testovania príjmov pri stanovovaní sumy detských prídavkov a bol znovuzavedený detský prídavok pre každé dieťa. Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa platí s miernymi úpravami dodnes, keď pôvodne bola suma detského prídavku stanovená na 500 SKK (na porovnanie v roku 2004 bola priemerná mesačná mzda 15825 SKK, teda v prípade 2 detí to bolo na detských prídavkoch navýšenie príjmu z jedného priemerného platu o 6,3 %). Od 1. 1. 2009 bola suma detského príplatku stanovená v eurách a to 21,25 EUR na každé dieťa.

Zníženie sumy detského prídavku od 1. 1. 2004 bolo „kompenzované“ zavedením daňového bonusu v sume približne tej istej ako je suma detského prídavku. Avšak poskytovanie daňového bonusu je viazané na pracovnú aktivitu dospelých, kedy takýto bonus na každé dieťa dostanú až po splnení podmienky takej sumy zárobku v kalendárnom roku, aby bol vyšší než je 6-násobok minimálnej mzdy.

V súčasnosti na rok 2020 platí, že suma detského prídavku je 24,95 EUR mesačne a suma daňového bonusu je mesačne 22,72 EUR na každé dieťa nad 6 rokov veku, alebo 45,44 EUR na každé dieťa do 6 rokov veku.

2. Medzinárodné porovnanie¹

Následne porovnáme situáciu na Slovensku so situáciou v ostatných krajinách Európskej únie. Začneme dávkami v materstve, budeme pokračovať dávkami na podporu pri narodení dieťaťa, rodičovskými príspevkami, ďalšími formami podpory, a na záver dávkou detský prídavok.

Doba poberania dávky v materstve – 2019

- 56 dní (8 týždňov) - Rakúsko
- 98 dní (14 týždňov) – Nemecko, Malta
- 105 dní – Fínsko, Slovinsko, Belgicko (15 týždňov)
- 112 dní – Lotyšsko, 16 týždňov – Francúzsko, Holandsko, Španielsko
- 119 dní – Grécko
- 120 dní - Portugalsko
- 126 dní – Litva, Rumunsko, 18 týždňov – Dánsko, Cyprus
- 140 dní – Estónsko, 20 týždňov – Luxembursko, Poľsko
- 150 dní (5 mesiacov) – Taliansko
- 168 dní (24 týždňov) – Maďarsko
- 182 dní (26 týždňov) – Írsko
- 196 dní (28 týždňov) – Česko
- 210 dní (7 mesiacov) – Chorvátsko
- **238 dní (34 týždňov) – Slovensko**
- 273 dní (39 týždňov) – Spojené Kráľovstvo
- 290 dní – Švédsko

---

¹ Viaceré krajiny Európskej únie nepoužívajú euro, ale kvôli porovnaniu uvádzame príslušné sumy dávok v prepočte na eurá – a to vo všetkých krajinách

- 410 dní – Bulharsko

Suma Materskej dávky - 2019:

- 100 % zo zárobku – Nemecko, Estónsko, Španielsko, Chorvátsko, Luxembursko, Holandsko, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Slovinsko
- 90 % zo zárobku – Bulharsko
- 85 % zo zárobku - Rumunsko
- 80 % zo zárobku – Belgicko, Taliansko, Lotyšsko, Švédsko
- 78 % zo zárobku - Litva
- **75 % zo zárobku – Slovensko**
- 72 % zo zárobku - Cyprus
- 70 % zo zárobku - Česko, Maďarsko, Fínsko
- 50 % zo zárobku – Grécko
- Dánsko - maximálne 584 € / týždeň
- Írsko - 240 € / týždeň
- Francúzsko - Denne 9,53 – 87,71 €
- Malta - 94,35 € / týždeň
- Spojené Kráľovstvo - 161 € / týždeň

Viaceré krajiny stanovujú limity na sumy vyplácaných dávok (napríklad **Slovensko** ohraničuje vymeriavací základ pre výpočet dávky na dvojnásobok priemernej mzdy).

Niektoré krajiny vyplácajú sumy dávok v závislosti od výšky príjmu (a napríklad vo Fínsku s rastúcim predchádzajúcim zárobkom klesá sadzba dávky).

V Grécku síce majú relatívne nižšiu sadzbu dávky, avšak táto sadzba sa zvyšuje o 10 % za každé už predtým narodené dieťa vo forme detského prídavku k materskej dávke.

Vo viacerých krajinách je do vyplácania materskej dávky zainteresovaný aj zamestnávateľ – napríklad vo Francúzsku, Nemecku, Taliansku, Spojenom Kráľovstve.

Väčšina krajín poskytuje dávku pre otcov, aby pomohli matke pri starostlivosti o dieťa najmä v prvých dňoch po jeho narodení.

Viaceré schémy sú v tomto ohľade štedrejšie (prevažne počas jedného až dvoch týždňov), avšak zostáva niekoľko krajín (medzi nimi aj Slovensko), ktoré neposkytujú osobitnú dávku pre otca v súvislosti s pomocou matke pri starostlivosti o dieťa.

Podpora pri narodení dieťaťa

V Bulharsku sa poskytuje vyšší grant pri narodení druhého dieťaťa – pri prvom dieťati je to 128 €, pri druhom 307 €, pri treťom 153 € a pri štvrtom a ďalšom 102 €. V Chorvátsku je suma dávky pri narodení dieťaťa 314 €, avšak pri narodení tretieho dieťaťa je príplatok 67 € a pri narodení štvrtého a každého ďalšieho dieťaťa je príplatok 135 €.

V Česku podporujú najmä narodenie prvého a druhého dieťaťa, keď poskytujú grant pri narodení prvého dieťaťa v sume 504 € a druhého dieťaťa v sume 388 €. Na Slovensku je podpora pri narodení prvého, druhého a tretieho dieťaťa v sume 829,86 Eur a pri narodení každého ďalšieho dieťaťa 151,37 €.

V ďalších krajinách poskytujú granty pri narodení dieťaťa v nasledovných sumách: v Belgicku 1122 €, na Cypre 546,36 €, v Estónsku 320 €, vo Fínsku 170 €, vo Francúzsku 941,66 €, v Maďarsku 199 €, v Taliansku 700 €, v Lotyšsku 421,17 €, v Litve 418 €, v Luxembursku 1740,09 €, v Poľsku 232 €, v Spojenom Kráľovstve 554 €.

V niektorých krajinách sa grant pri narodení dieťaťa neposkytuje, ale tam majú zavedené iné spôsoby podpory rodiny s malými deťmi.

V niektorých krajinách sa poskytuje táto dávka len pre menej majetné rodiny (napríklad v Česku je limit príjmu 2,7-násobok životného minima, v Poľsku je limit výška čistého príjmu na člena rodiny menej ako 447 € mesačne).

Sú aj iné postupy – napríklad v Španielsku poskytujú takúto dávku len pri súčasnom narodení viacerých detí (dvojčiek, trojičiek, atď.), v Taliansku a Slovinsku miesto hotových peňazí dostane žena poukaz na nákup vecí pre dieťa.

Rodičovské príspevky v súčasnosti

Doba poberania rodičovského príspevku býva ohraničená vekom dieťaťa a v niektorých krajinách aj striktným počtom dní alebo mesiacov, počas ktorých je táto dávka poskytovaná. Krátky čas poskytujú túto dávku: Belgicko (4 mesiace), Chorvátsko pri prvom a druhom dieťati (do 8 mesiacov), Nemecko (14 mesiacov), Francúzsko (6 mesiacov u prvého dieťaťa, 12 mesiacov u druhého, ale 24 u tretieho a 48 mesiacov u štvrtého a ďalšieho dieťaťa), Luxembursko (4 až 6 mesiacov pri plnej rodičovskej dovolenke, alebo 8 až 12 mesiacov pri čiastkovej rodičovskej dovolenke, keď zároveň pracuje na čiastkový pracovný úväzok), Slovinsko (cca 9 mesiacov) a Estónsko (18 mesiacov). Do 2 rokov veku dieťaťa sa poskytuje rodičovský príspevok v Bulharsku, Lotyšsku, Litve a Rumunsku, do 3 rokov v Maďarsku a na **Slovensku** a do 3 až 4 rokov v Česku.

Suma dávky býva vyplácaná mesačne a zodpovedá ekonomickým možnostiam danej krajiny. Niektoré krajiny odvodzujú sumu rodičovského príspevku od predchádzajúcich zárobkov, teda čím vyšší predchádzajúci zárobok, tým vyšší aj rodičovský príspevok (Belgicko, Chorvátsko, Estónsko, Nemecko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Luxembursko, Rumunsko, Slovinsko).

Suma dávky rodičovského príspevku napríklad vo Francúzsku je mesačne 396 Eur, v Nemecku 65% zo zárobku, na **Slovensku** 220,7 €.

Viaceré krajiny ešte z minulosti prebrali súbeh rodičovského príspevku a pracovného úväzku a kalkulujú s možnou čiastočnou pracovnou aktivitou poberateľa dávky: v takom prípade rodičovský príspevok klesá v takom pomere ako rastie pracovný úväzok (Belgicko, Francúzsko, ale aj Nemecko, Luxembursko, Rakúsko).

Do výpočtu celkovej dávky rodičovského príspevku sa premieta aj osobitná podpora pri viacnásobnom narodení (napríklad v Chorvátsku, Česku, Nemecku, Maďarsku, Lotyšsku, Litve, Poľsku, na **Slovensku**), ako aj osobitná podpora pri starostlivosti o zdravotne postihnuté malé deti (Nemecko, Maďarsko, Poľsko, **Slovensko**). Podporné schémy rodičovského príspevku

deklarujú aj osobitnú podporu pre osamelých rodičov (napríklad v Belgicku, Poľsku).

Ďalšie dávky na podporu rodiny/detí:

V ôsmich krajinách je poskytovaný osobitný príspevok na starostlivosť o dieťa (okrem iného aj na **Slovensku**).

V krajinách EÚ sú poskytované tiež rozličné podpory:

- pri adopcii,
- dávky pre opatrovateľov a deti v náhradnej starostlivosti,
- príspevky pre osamelých rodičov,
- dávky pre starostlivosť o deti so zdravotným postihnutím,
- dávky na bývanie
- a tiež rozličné daňové úľavy.

Detské prídavky

V krajinách Európskej únie sú detské prídavky vyplácané obvykle **do veku 18 rokov dieťaťa** s tým, že sa potom pokračuje vo vyplácaní aj počas prípravy na vstup na trh práce štúdiom dieťaťa na strednej či vysokej škole. Takto je to v Rakúsku (maximálne do 25 roku veku dieťaťa), Belgicku (tiež do veku 25 rokov), Nemecku (do veku 25 rokov), Grécku (do 24 rokov), Taliansku (do 21 rokov), Litve (do 21 rokov), Luxembursku (do 25 rokov), Poľsku (do 24 rokov), Rumunsku (do ukončenia štúdií).

Tento istý princíp je uplatňovaný aj v ďalších krajinách s tým, že prvé ohraničenie veku na vyplácanie detských prídavkov je nižšie – v Chorvátsku 15 rokov (v prípade ďalšieho vzdelávania maximálne do 19 rokov), v Estónsku 16 rokov (do 19 rokov), v Írsku 16 rokov (do 18 rokov), v Lotyšsku 15 rokov (do 20 rokov), na Malte 16 rokov (do 21 rokov), na **Slovensku** 16 rokov (do 25 rokov), v Spojenom Kráľovstve 16 rokov (do 20 rokov).

U detských prídavkov si väčšina krajín EÚ stráži oprávnených príjemcov, aby tieto dávky neboli poskytované majetnejším vrstvám populácie. Celkove 16 krajín v súčasnosti tak čini.

Celkove koncepcia podpory rodiny cez detské prídavky sleduje niektoré významnejšie parametre života rodiny.

Pri rozdeľovaní sa berie do úvahy vek dieťaťa – v prvom prípade s odôvodnením, že staršie deti potrebujú vyššie výdavky – tak je tomu v Česku, Rakúsku, Poľsku, Rumunsku, Holandsku, Luxembursku; a v druhom prípade s odôvodnením, že naopak rodine treba pomôcť najmä v prvých rokoch života dieťaťa – tak je tomu v Dánsku, Portugalsku a Rumunsku.

Viaceré krajiny vyplácajú rozličné sumy prídavkov na deti v závislosti od výšky príjmov – v Bulharsku, Chorvátsku, Taliansku, na Cypre, na Malte, v Portugalsku, Slovinsku. Príjem zohráva rolu pri vyplácaní príplatkov k detským prídavkom v niektorých krajinách – Rakúsku, Taliansku, Litve, Holandsku a Spojenom Kráľovstve.

Významným faktorom je aj veľkosť rodiny, keď priemerné príjmy na člena rodiny s rastom veku detí klesajú. A tu príde na rad zvýšenie dávky pre druhé, tretie, štvrté i ďalšie deti – tak ako to ukazujú údaje z Nemecka, Rakúska, Cypru, Litvy, Lotyšska a Fínska. Niektoré krajiny – Estónsko, Grécko, Maďarsko a Slovinsko – zvyšujú detské prídavky po tretie dieťa, a potom je už rovnaká suma na každé ďalšie narodené dieťa do rodiny. Niektoré krajiny pridávajú na detských prídavkoch až po štvrté dieťa a prídavok na následné deti sa znižuje (Švédsko, Francúzsko a Bulharsko – ale tu je maximum už na tretie dieťa a potom je pokles). Veľkosť rodiny zaväzuje aj pri rozličných typoch príplatkov k detským prídavkom – v Rakúsku, Estónsku a Francúzsku.

Viaceré krajiny zohľadňujú aj situáciu rodín so zdravotne postihnutými deťmi a odráža sa to priamo v príplatkoch k detským prídavkom – napr. v Rakúsku, Maďarsku, Poľsku, Španielsku, Holandsku. Viaceré krajiny dávajú príplatok k detským dávkam aj pre osamelých rodičov – napr. v Belgicku, Fínsku, Holandsku, Slovinsku.

Sumy dávok detských prídavkov sa vyplácajú mesačne a napríklad na druhé dieťa v rodine ide o sumy od 24 € (v Česku a na **Slovensku**), cez 29 € v Poľsku, 41 € v Maďarsku až po 194 € v Nemecku, 144 € vo Švédsku, 139 € v Taliansku, 131 € vo Francúzsku, 129 € v Rakúsku či 265 € v Luxembursku.

Závěrečné odporúčanie

Dávky na podporu starostlivosti o rodinu a deti sú limitované ekonomickou situáciou štátu, ale pri pohľade na výdatnosť dávok v iných krajinách možno na Slovensku vidieť značné rezervy.

Naša skúsenosť ešte z obdobia pred rokom 1989 hovorí o podstatne lepšej výdatnosti prídavkov na deti (pri dvoch deťoch mesačná dávka dosahovala úroveň vyše 20 % priemernej mzdy), než je súčasných, cca 5 % z priemernej mzdy. Stálo by za úvahu **výdatnosť detských prídavkov zvýšiť**. Variabilita konkrétnych spôsobov v krajinách EÚ môže byť inšpiráciou pre zvyšovanie detských prídavkov u nás.

Podporu rodiny rozličnými formami možno viac zacieliť na špecifické skupiny, ktoré sa nachádzajú v zložitej situácii – ako sú **viacdetné rodiny, domácnosti neúplných rodín s deťmi, rodiny s nezamestnanými rodičmi**. Tiež sa žiada viac pozornosti venovať **podpore rodín so študujúcimi nezaopatrenými deťmi**. A ešte jeden spôsob – podporiť čiastkové pracovné úväzky v rodinách s malými deťmi určitou formou **prídavku ako kompenzáciu za nižší zárobok**. Podporí sa tým čas, ktorý môžu stráviť rodičia so svojimi malými deťmi.

Zdroje:

Databázy Eurostat

Databáza MISSOC – Európska komisia

Zbierka zákonov

Dňa **17. septembra 2020** usporiada

Inštitút pre výskum práce a rodiny

pracovný seminár/stretnutie

s organizáciami, venujúcimi sa rodinnej tematike,
o otázkach, ktoré naše rodiny najviac zaujímajú.

Ďalšie informácie získate na webových stránkach

www.ivpr.gov.sk

Vydáva Inštitút pre výskum práce a rodiny,

Župné nám. 5-6, 812 41 Bratislava

ivpr@ivpr.gov.sk, www.ivpr.gov.sk

NEPREDAJNÉ